

Citaten en verwijzingen naar de Pāramitā's

Leven voor het welzijn van de mensheid is de eerste stap. De zes deugden (Paramita's) in praktijk brengen is de tweede. H.P.Blavatsky in *Stem van de Stilte* blz. 31.

De vereniging van de absolute en relatieve waarheid.

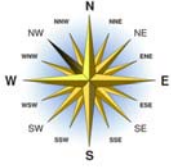
De creatieve paradox die inherent is aan de lering van Sunyāta is de kern van de Mahayana traditie. Het houdt tegelijkertijd de visie van twee niveaus van de waarheid in, de relatieve en de absolute en ze staan in relatie met elkaar. De Hart Sutra en de Diamant Sutra zijn de meest welsprekende voorbeelden van deze creatieve paradox. De Zen traditie heeft deze lering geërfd en opnieuw de kern van deze leer geformuleerd in een onderscheidende manier. *Wat was de belangrijke omslag in Tsong-Khapa zijn begrip van de Prajnaparamita's? Deze vraag kan adequaat worden besproken door geavanceerde geleerden die ook meditatie meesters zijn. Als beginners op de weg kunnen we alleen de algemene contouren waarnemen. Tsong-Khapa zijn inzichten waren primair gebaseerd op liefdevol mededogen op alle niveaus van de boeddhistische leringen en, als aanvulling de primaire rol van de relatieve aanwezigheid van het lijden van wezens. Alle levende wezens lijden, leert de Boeddha.*

Levende wezens zijn dus, de inspirators en de ontvangers van het hart voelend mededogen en zijn, in die zin weldoeners of zelfs de moeders van de Bodhisattva's, die de gelofte hebben afgelegd om ze te bevrijden van het lijden. Ontwaakte Bodhisattva's komen voort uit de gelederen van de levende wezens die zijn gedompeld in de verschrikkelijke droom van het lijden. Het gaat hier om de basis principe van het Mahayana. De relatieve waarheid van het bestaan is; dat er ontelbaar veel lijdende wezens zijn, een conditie wat de motivatie is van het mededogend Mahayana om te streven naar het ontwaken van het universele bewustzijn in deze wezens.

Deze relatieve waarheid van het lijden mag niet worden geabsorbeerd zelfs niet subtiel door de absolute waarheid, de werkelijkheid van een inherent onbaatzuchtige uitgestrektheid, een oneindige, lege ruimte, intrinsiek vreedzame en gelukzaligheid is. Relatieve en absolute waarheid moeten in een subtiële balans zijn, in een perfecte harmonie.

Onze persoonlijke verantwoordelijkheid voor het fysieke welzijn en spirituele evolutie van alle levensvormen moet niet alleen serieus genomen te worden, maar consequent voorop gesteld in de boeddhistische uitvoering. Paradoxaal genoeg, hoe radicaler de leer van volmaakte wijsheid zich verwijderd van onze visie op de lagere fysieke of metafysische beginselen, het lagere substantiële zelf van de wereld, hoe intensiever het liefdesgevoel we hebben met de levende wezens, en we ze allemaal zonder uitzondering waarderen als de meest waardevolle, meest geliefde, het meest nauw verbonden met ons bestaan. Tibetaanse leermeesters hebben altijd uitdrukkelijk aangegeven om alle levende wezens als onze moeders te beschouwen.

Filosofisch betekent deze paradox dat we de relatieve structuren van wezens en gebeurtenissen hoe onwerkelijk ze ook zijn vanuit het standpunt van absolute waarheid, moeten blijven gehandhaafd, beschermd en zelfs de coherente werking er van verhogen. Onze eigen reïncarnerende carrière als een continue gedachten stroom en de morele plicht van een universeel mededogen waarop deze carrières uiteindelijk zijn gevestigd, zijn niet een of andere vorm van illusoir bestaan. Het relatieve is een volwaardige partner in de mystieke vereniging met het absolute.

Theosofie – Noordwest

www.theosofie-noordwest.nl

Theosofie de oude wijsheid-religie.

Feitelijk omdat het de juiste sfeer is van mededogend actie, het relatieve wordt belangrijker meer geestelijk geladen dan het absolute.

Dit was wat Lama Tsong-Khapa met een schok realiseerde tijdens zijn geheel ontwaken. Een vereniging van het absolute en relatieve in een totaal verlicht mededogen, een ervaring zonder onderscheid tussen subject en object wat de mystieke geboorte geeft van *Moeder Prajnaparamita haar kinderen die duidelijk en vreugdevol de leegte ervaren, substantie loos, transparant het schijnbare zelfbestaan gewaar te worden, terwijl zij zich ophouden in de diepten van liefdevolle zorg, voortdurende de ondenkbare diepte van de Werkelijkheid overpeinzend zonder te verdwijnen in die oneindige diepten, in plaats daarvan actief te blijven met de bestemming van alle levende wezens.*

Deze verhoging van de relativiteit, de onvermoeibare zorg voor het relatieve bestaan impliceert dat mededogen verre van een externe of secundair toevoegsel aan het transcendente inzicht is, maar de belangrijkste uiting van het EENHEID bewustzijn is.

Dergelijk gnostische Groot Mededogen laat iemand toe het absolute de transparante openheid, en het relatieve de harmonieuze werking van alle mogelijke structuren, om op het zelfde moment te omarmen en met dezelfde gepassioneerde houding van hart en geest. Onbaatzuchtige liefde voor alle wezens wordt dus zelf de radicale wijsheid van non-dualiteit. Deze liefde - wijsheid, of gelukzaligheid - leegte zoals het wordt genoemd in de Tantrisme of Vajrayana traditie, beschouwd het relatieve bestaan van levende wezens als een primaire, onherleidbaar en onontkoombaar feit.

Dit onuitsprekelijke ontwaken, deze fusie van een relatieve waarheid en de absolute waarheid, werd door Tsong-Khapa in zijn veertigste jaar ervaren en is onmogelijk te karakteriseren, maar de Prajnaparamita's Sutra onderstreept voortdurend:

Ongeacht welke hoge sferen van het meditatieve verwezenlijkt kan worden, deze bewustzijn stroom van mededogend richt zich niet op het verblijf hier in dit leven of toekomstige levens maar blijft zo geconcentreerd op het lijden van de wezens in de zintuiglijke wereld van het verlangen (Kāma-Dhātu) dat haar vrijwillige wedergeboorte niet zal plaatsvinden in een van de verfijnde rijken van sublieme vorm (Rūpa Dhātu) of binnen zalige vormloosheid (Arūpa- Dhātu)

Mother of the Buddhas. pp 9-11.

*****

➤ Mother of the Buddhas. ©1974 1993 by Lex Hixon. Quest Books. Theosophical Publishing House. Weaton. IL 60189 -0270 U.S.A.